

stadium nog herstel in kan treden. Duidelijk zal zijn, dat men althans in het derde en vierde stadium, niet veel tijd meer heeft voor experimenten. Bovendien moet men in gedachte houden dat het beloop van de acute pernicioze psychose niet steeds irreversibel is.

Vier van de 21 patiënten die door KUDO beschreven werden, herstelden spontaan; de anderen overleden zonder dat er een adequate therapie was ingesteld. Wij zelf hebben thans een geval in het ziekenhuis dat als het ware in het tweede stadium is blijven „hangen”. Ook hier zijn de cortisolspiegels van het bloed normaal.

Wat de naam betreft: destijds (1956) stelde ik voor te spreken van het syndroom der acute pernicioze psychose om vanuit een neutrale basis het probleem nog weer eens opnieuw te beschouwen. Ik geef deze naam gaarne voor een betere. Niettemin zie ik het als een nadeel, indien dit zo karakteristieke klinische beeld verloren zou gaan in de „vergaarbak” van het acute delier. Immers de meeste delieren zijn acuut en ook een toevoeging zoals „met dodelijke afloop”, is niet karakteristiek, aangezien verschillende delieren een dodelijke afloop kunnen hebben (delirium tremens, post-traumatisch delier, enz.).

Binnenkort komen wij (in samenwerking met Dr. Tan en Dr. LEYNSE-YBEMA) uitvoerig op de neuro-fysiologische en biochemische aspecten terug in *Bulletin* (uitgave van de „Coördinatie Commissie Biochemisch Onderzoek”).

Literatuur: BURGUET, J. (1955) Délire aigu. *Encyclopedia medico-chirurgicale* 2, 1. — LINGJAERDE, O. (1961) Die Behandlung der akuten malignen Delirien. *Dtsch. med. Wschr.* 86, 160; (1964) Contributions to the study of the schizophrenias and the acute, malignant deliria. *J. Oslo Cy Hosp.* 14, 41. — TOLSMA, F. J. (1956) Acute „pernicious” psychoses. *Folia psychiat. neerl.* 59, 10.

Portugaal, januari 1970

F. J. TOLSMA

BERICHTEN

BUITENLAND

Groot-Brittannië

Tabak en kanker anno 1761. — Een artikel van D. E. REDMOND (*New Engl. J. Med.*, 1 jan. bl. 18) bevat gegevens omtrent een publikatie uit het jaar 1761 door Dr. JOHN HILL te Londen, getiteld „Cautions against the immoderate use of snuff. Founded on the known qualities of the tobacco plant; and the effects it must produce when this way taken into the body: and enforced by instances of persons who have perished miserably of diseases, occasioned, or rendered incurable by its use”. JOHN HILL (1716-1775) was arts en botanicus. Zijn officiële titel luidde „inspector general of Great Britain”. In zijn „Cautions” beschrijft hij zes patiënten met letaal verlopen „polypusses”, die hij beschouwt als gevolg van onmatig gebruik van snuif. Na 209 jaren klinkt het advies van JOHN HILL wonderlijk modern: Snuif werkt niet in alle gevallen kwaadaardig. Maar als vijf op de honderd mensen eraan te gronde gaan, wie zal dan kunnen zeggen als hij de gewoonte (van snuiven) aanneemt, dat hij tot de 95 behoort, die de dans ontspringen, dan wel tot de 5 die te gronde gaan?

Minder verkeersongelukken. — Er zijn in 1968 minder ongelukken op de weg gebeurd dan in enig jaar na 1962. Aldus een publikatie van het ministerie van transport. Ondanks de toeneming van het verkeer heeft de nieuwe drank-en-verkeerswet die in oktober 1967 van kracht werd, on-

middellijk tot een sterke vermindering van het aantal verkeersongelukken geleid. Ook de analyses van het bloedalcoholgehalte steunen deze conclusie. In de tien maanden vóór oktober 1967 was het bloedalcoholgehalte bij 28 pct van de omgekomen autobestuurders boven de 80 mg per 100 ml. In de 12 maanden na invoering van de wet was dit bij slechts 15 pct het geval. (*Brit. med. J.*, 10 jan. bl. 123.)

Therapeutische abortus met behulp van prostaglandine. — In het *Lancet* van 24 januari (bl. 157) publiceren KARIM en FILSHE hun ervaringen bij 15 zwangeren die een therapeutische abortus ondergingen door middel van een intraveneuze infusie van prostaglandine, in een dosering van 50 µg per minuut. De abortus gelukte in 14 van de 15 gevallen, en was geheel compleet bij 13 vrouwen. Prostaglandine is de naam die EULER gaf aan een substantie die hij in 1936 in menselijk semen vond. Er zijn thans dertien verschillende prostaglandines uit semen geïsoleerd. Bij intraveneuze toediening van prostaglandine aan zwangeren begint de uterus reeds na enkele minuten te contraheren, eerst onregelmatig en zwakjes, maar na 10 à 15 minuten regelmatig en met toenemende frequentie en contractie-amplitude; na een tijdsverloop, variërend van 4 tot 24 uur, volgt de uitstoting, veelal van de gehele vrucht plus de placenta. Als bijwerkingen noemen de auteurs diarree en braken, naar zij veronderstellen door de werking van prostaglandine op het gladde spierweefsel van het maagdarmkanaal. Bij één vrouw van de vijftien lukte de abortus niet, hoewel de uterus zich goed contraheerde; toen de infusie 48 uur achtereen was toegediend, werd ze gestaakt. De abortus werd later uitgevoerd door intra-amniotische injectie van 150 ml van een 22½ pct keukenzoutoplossing. Een groep artsen in Zweden hebben het middel ook geprobeerd en beschrijven hun ervaringen in een ingezonden stuk (*ibid.* bl. 190). Bij hen was het resultaat minder frappant; zij pasten echter lagere doseringen toe.

Veranderde smaak van medicijn. — Er is in Engeland een tekort aan zoethout, althans aan succus liquiritiae, dat veel wordt gebruikt als smaakcorrigen in drankjes. Het ministerie van gezondheid heeft toegestaan dat de apotheken in plaats van zoethout gebrande suiker als smaakcorrigen in de drankjes doen. De Pharmaceutical Society adviseert haar leden, een uitleg omtrent de andere smaak te geven aan patiënten die een bepaalde medicijn al gedurende lange tijd gebruiken, ten einde ongerustheid over de mogelijkheid van een begane vergissing te voorkomen. Het *Pharmaceutical Journal* kenschetst de situatie als „unparalleled in the history of the National Health Service”. De oorzaak van het tekort is een mislukte oogst in Rusland, waar de zoethoutvelden te lijden hebben gehad van overstromingen. Ook voor 1970 wordt een geringe oogst verwacht. (*Med. News-Trib.* 23 jan. bl. 2.)

West-Duitsland

Toeneming poliomyelitis. — De minister van gezondheid, Frau KÄTHE STRÖBEL, heeft bevestigd dat er in de laatste jaren meer poliomyelitis in de Bondsrepubliek is voorgekomen: in 1966 t.m. 1968 deden zich achtereenvolgens 17, 54 en 59 gevallen voor. In 1969 zijn er tot de maand november 26 gevallen voorgekomen. De steeds groter wordende „Immunitätslucke” zou het gevolg zijn van de afnemende „Impfbereitschaft” onder de bevolking. (*Ärztl. Prax.*, 24 jan. bl. 419.)